

У данашњем *Новом Репортеру* објављен је интервју са [Срђом Трифковићем \[1\]](#), из којег произилази веома јасна порука: У САД не постоји "српски лоби", а они што се претварају да лобирају за српску ствар немају никаквог ефекта.

А баш сам јуче читао саопштење које је нека лобистичка агенција послала на интернет, како се ето чак и на Институту за мир (чија је балканска секција иначе бастион антисрпске политике) експерти слажу да су насилна централизација БиХ и наметање уставних промена лоше и непожељне ствари. Сад ми је жао што нисам отишао на тај округли сто у Институту, да чујем шта се *стварно* тамо говорило - али чисто сумњам да је закључак био баш такав, имајући у виду учеснике, све ветеране Клинтоновог

*Drang
nach
Serbien*

И падоше ми на памет речи једне песме (ако се тако може назвати) *Забрањеног пушења*: "Ко игра за рају, и занемарује тактику, завршиће каријеру у нижеразредном Вратнику."

Лобирање је у Америци озбиљна ствар. Не може се тек тако платити нека агенција да напише пар саопштења, или сними ТВ рекламу. Лобирањем се баве људи који имају *везе*, који су за време службовања у америчком политичком систему створили мрежу познанстава, па су онда прешли у приватни сектор и живе од наплате тог свог приступа кулоарима моћи. Ако мислите "еј, па то се ради и код нас..." онда сте сасвим у праву. Само што код нас систем *везе* и протекције углавном делује у сенци, баш као и све остало, док је за Американце то отворени бизнис - баш као и све остало. Са све правилима и прописима, дабоме.

Међутим, мене нимало не изненађује што у Америци нема "српског лобија", с обзиром на околности. Американци су врло мало знали о Србима, пошто су скоро цели 20. век знали

само и једино за Југославију. У хаосу који је настао разбијањем Југославије почетком деведесетих, дошло је до поклапања антисрпске пропаганде са политичким интересима у Вашингтону, па је створена слика о Србима као геноцидним агресорима, дивљацима, злочинцима, зверима, васкрслим нацистима, итд. На тој причи су многе медијске и политичке фигуре стекле што монетарни што политички капитал, и у интересу им је да га сачувају. Иако данас више нема оне свакодневне србофобичне хистерије какве је било деведесетих, она се врло лако и брзо може "подгрејати" по потреби. Ово је посебно значајно зато што су ти "улагачи у банку српске кривице" (како то једном рече један мој колега) данас опет на власти у Вашингтону.

Тренутак за покушај промене антисрпског става у Вашингтону је био јануар 2001, после неочекиваног избора Џорџа Буша млађег за императора. После осам година столовања, Клинтонова камарила је напуштала државне фотеље и селила се преко улице у "независне" и "невладине" институте и фондације. Бушови кадрови су имали или врло мало везе са балканском кризом, или су је посматрали кроз призму отпора Клинтоновој политици. Тих првих неколико месеци нове власти су од одлучујућег значаја за лобисте. Да је тада нешто учињено, можда би се слика о Србима променила, а с њом и политика Империје.

Али у том савршеном тренутку, Србијом је владао ДОС. Власт, освојену петооктобарским превратом и потврђену формалним изборима у децембру, држали су људи које су припремали амерички "демократизатори" на семинарима у Будимпешти и Сентандреји, који су за то били плаћени "коферима новчаница прокријумчарених преко границе" (*Њујорк Тајмс*, 19. септембар 2000). Неки међу њима су били плаћеници, којима на памет није падало да доводе у питање било који став својих вашингтонских налогодаваца. Други су наивно веровали у слатку лаж да је непријатељство Америке према Србима било питање демократије, а не геополитике. Трећи су, опет, били превише забављени преузимањем свих полуга власти и моћи у самој Србији, а ко ће још о Американцима да брине!

Тренутак је онда прошао. На балканским десковима у Стејт Департменту остали су људи из Клинтоновог доба, акционари у банци српске кривице. Бушов режим је чистом инерцијом наставио србофобичну политику свог претходника. Србији се указала још једна полу-прилика, у лето и јесен 2004. У табору Бушовог противкандидата, демократе Џона Керија, били су и Весли Кларк, и Ричард Холбрук, и Сорос... Чак су се неки Амерички Срби, ноторно скептични и невољни да "таласају", покренули и повели кампању гласања за Буша, како би спречили повратак на старо. Кери је изгубио изборе, али је Буш већ у пролеће 2005. у потпуности усвојио балканску политику својих противника, и повео џихад за "независно Косово."

Врхунац те политике није било проглашење НДК у фебруару 2008., већ реизбор Бориса Тадића за председника Србије, а потом и коалиција његових демократа са "реформисаним" социјалистима, којој су кумовали Вашингтон и Лондон. Чак и да Барак Обама није победио на изборима у новембру, власт у Србији - у потпуности поданичка према Вашингтону, али и Бриселу - не би мрднула прстом да се у Америци имало промени мрачна слика о Србима. Да се господари не увреде, је ли.

Промена слике о Србима у Америци је изузетно тежак задатак, али није немогућ. Политичким и медијским естаблишментом опет доминирају они који су стекли огроман капитал на лажима о распаду Југославије и улози Срба у томе. Из пехара србофобије сада су пили и демократе и републиканци. Колико год Обама обећао "промене," сви његови спољнополитички кадрови су повратници из Клинтоновог времена, од Хилари наниже. Борба против ове структуре моћи саопштењима за штампу је поткопавање Кинеског зида чачкалицом. Српској причи може помоћи једино неки лобиста већег калибра, отпоран на медијску хајку да "представља геноцидне злочинце" коју ће лобисти неких других народа и држава да потегну првом приликом. Можда таква особа не постоји. Можда у Вашингтону нема никога ко би за било какве паре хтео да представља Србе. Али ако Срби никога не питају, како ће знати да је то заиста случај?

Ово су, дакако, само оперативни проблеми лобирања у Америци. Основни проблем је дефинисање српског националног интереса и његових конкретних манифестација (нпр. територије). Садашња власт у Београду за то нити је способна, нити је вољна. Власт у Бања Луци има своје проблеме, и брани сопствени опстанак како зна и уме (мада ни њима саопштења неће претерано помоћи). Тек када сами Срби буду знали за шта се боре, може да се размишља како да се део те борбе организује и кроз лобирање у Вашингтону. Дотад је све друго само "играње за рају"...

[1] http://www.novireporter.com/look/reporter/nr_article.tpl?ldLanguage=11&ldPublication=2&NrIssue=352&NrSection=5&NrArticle=4488